

Drzewa na

Ogrody na dachach są popularne. Mieszkańcy miast już dawno odkryli możliwości dachów swoich domów, a w ostatnich latach coraz więcej ogrodów pojawia się na dachach firm i budynków użyteczności publicznej. Zwłaszcza w przypadku nowych projektów w zabudowie śródmiejskiej często łączy się różne funkcje użytkowe. Dachy np. krytych parkingów przekształca się w ogrody o parkowym charakterze, z miejscami, gdzie pracownicy okolicznych firm mogą spożyć posiłek. Pozwala to optymalnie wykorzystać dostępną przestrzeń, a jednocześnie zapewnić niezbędną zieleni.

Ginkel Groep o kryteriach

To powód do rozmowy ze specjalistami w zakładaniu ogrodów na dachach. Zapytaliśmy Bertusa van den Dikkenberga i Waltera van de Werkena z Koninklijke Ginkel Groep, jakie kryteria muszą spełniać drzewa do sadzenia na dachach. „Punktem wyjścia jest nośność dachu. Jest to najważniejszy czynnik narzucający ograniczenia. Jeśli mamy do czynienia z istniejącym dachem, trzeba dostosować plany do dopuszczalnego obciążenia. W przypadku nowych budynków możliwości są z reguły większe, ponieważ pozycję drzew na dachu można uwzględnić w konstrukcji. Im większa nośność dachu, tym większe drzewa można zasadzić. Chodzi przy tym o przewidywany ciężar dorosłego drzewa. Od nośności wynoszącej około 1000 kg/m² można już sadzić (małe drzewa)”, mówi Bertus van den Dikkenberg.

Miejsce dla korzeni

Różne rodzaje roślinności na dachy dzieli się na trzy kategorie: ekstensywną (sedum, czyli rozchodnik), półintensywną i intensywną. Do ostatniej kategorii, stanowiącej największe obciążenie dla dachu, należą oprócz bylin i krzewów także drzewa. Czasem możliwe jest też połączenie ekstensywnej i intensywnej roślinności dachowej. W miejscu, gdzie dach opiera się na kolumnie, często można posadzić drzewo, nawet gdy reszta dachu nadaje się tylko na maty rozchodnikowe. Walter van de Werken: „W takim przypadku powstaje jednak problem z różnicą grubości nawierzchni dachowej. Maty rozchodnikowe wymagają często tylko

Gleditsia triacanthos 'Elegantissima'

Malus 'Mokum'

Parrotia persica

Taxus cuspidata

dachy

kilkucentymetrowej warstwy substratu, natomiast drzewa potrzebują zwykle co najmniej 70-80 cm miejsca na rozwój korzeni. W takim wypadku można zasadzić drzewo na sztucznym pagórku albo w pojemniku.”

Stosunki wodne

Pojemniki hamują wzrost drzew, dlatego w opisanej sytuacji drzewa pozostaną nieco mniejsze. Najlepszy rezultat osiąga się, sadząc drzewa na dobrym podłożu, zapewniającym właściwe napowietrzenie i gospodarkę wodną oraz umożliwiającym również swobodny wzrost na szerokość. „Ważne jest, aby wybrać system z pozornym lustrem wód gruntowych. System wykorzystujący pływaki zapewnia utrzymanie właściwego poziomu sztucznych wód gruntowych, dzięki czemu drzewom nie grozi uschnięcie. To niezwykle ważne, ponieważ wystarczy chwila nieuwagi, aby do tego doszło. Rodzi to wiele problemów, ponieważ ponowne zasadzenie roślin na dachu może być bardzo skomplikowane.”

Indywidualne podejście

Jeśli spełnione są wszystkie wymagania techniczne, zwykle możliwości jest wiele i także na dachu drzewa mogą dobrze się rozwijać. „Zasadniczo ogród na dachu, o ile został założony właściwie i zgodnie z obowiązującymi normami i wytycznymi (np. wytyczne FLL, Groenkeur, zalecenia BDA, wytyczne SBR itd.), ma taką samą żywotność ekonomiczną jak budynek.” Oczywiście powodzenie projektu zależy w dużym stopniu od wyboru drzew. W pierwszej kolejności trzeba wziąć pod uwagę wielkość i wrażliwość na wiatr. „Najlepiej nadają się drzewa 2 lub 3 wielkości, produkujące nie za dużo masy listowia i mające gęsty system korzeniowy. Najmniejsze drzewa można zakotwić za pomocą przeciwwag, a w przypadku większych egzemplarzy trzeba zastosować podziemną siatkę zbrojeniową. Drzewa 1 wielkości też są w niektórych sytuacjach możliwe, wymagają jednak specjalnych rozwiązań. Właściwie każdy ogród na dachu to kwestia indywidualnego podejścia, ponieważ istnieje wiele czynników, które trzeba wziąć pod uwagę.”

Im wyżej położony jest ogród na dachu, tym większe znaczenie ma wpływ wiatru. Ogrody położone wysoko, ale także ogrody dachowe na poziomie gruntu, gdzie mogą występować wiatry opadające i wiry powietrzne, należy unikać gatunków wrażliwych na łamanie gałęzi.

Trzeba też wykluczyć gatunki podatne na szkodniki, takie jak mszyce czy mączniak. „Moim zdaniem również gatunki o długim prostym pniu są mniej odpowiednie”, dodaje jeszcze Van den Dikkenberg.

Doświadczenie z drzewami

Na szczęście jest jeszcze z czego wybierać. Na przykład drzewa wielopniowe są nie tylko modne, ale też znakomicie nadają się do ogrodów dachowych. Często można też z powodzeniem zastosować drzewa formowane (w tym przypadku nie mylić z drzewami szpalerowymi). Dzięki stałym cięciom formującym pozostają one stosunkowo małe. Oprócz tego dany gatunek musi oczywiście radzić sobie na dachu. „Z doświadczenia wiem, że bardzo dobrze nadają się drzewa o srebrzystych liściach. Są one bardziej odporne na upały, suszę i wiatr”, twierdzi Van den Dikkenberg. Możliwość jest jednak o wiele więcej. Nasi specjaliści od drzew przygotowali zestawienie sugerowanych gatunków. Można je znaleźć na naszej stronie internetowej. Zestawienie to nie wyczerpuje wszystkich możliwości. Jak już powiedziano, ogród na dachu wymaga indywidualnego podejścia. Z przyjemnością służymy radą!

www.vdberk.pl/informacje-o-drzewach

Pinus parviflora 'Glaucá'

Acer monspessulanum

Nothofagus antarctica

Cladrastis kentukea

Sophora japonica 'Regent'

Pyrus salicifolia 'Pendula'

Rhododendron drzewiasty

Carpinus japonica

Taxodium distichum 'Nutans'

Betula pendula

Castanea sativa 'Annys Summer'

Zelkova serrata